

	str.
<i>Obsah:</i>	1
Plánované akce:	2
Editorial	2
Společenská kronika	
Jubilanti - 2/2010	4
Poděkování	4
Různé	
K inspiraci	
Úcta k tradicím?	8
Malovaný kraj	12
Folklorní (i jiné) akce	
Vánoce v Mělčanech	13
Silvestr 2009	15
Ples SK 2010	17
Za maškarami do Vortové	18
Masopustní střípky	26
Vinařovo okénko	
Stále je co dělat	27
Receptář	30

Plánované akce - do 6/2010 :

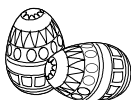
- Besedy* u cimbálu: - středa 14.4. (+ košť pálenek)
- středa 19.5.
- středa 16.6.

Besedy se konají vždy od 18 hod. v Klubu UO, Šumavská 4, Brno.
Kromě besed je v plánu činnosti:

- 21. -22.5. - setkání Slovákých krúžků Praha - Bratislava -Brno na Javorině
- 29.5. - vystoupení mužského a ženského sboru na setkání „Old Stars“ v petrovských Plžích
- 19.6. - vystoupení Slovákého krúžku na hodech v Tetčicích

Editorial

Vážení a milí čtenáři,
s potěšením Vám předáváme další číslo Krúžkozoru, plné ohlednutí za plodnou etapou krúžkařského dění. I když všechny aktivity jsme samozřejmě nestačili obsáhnout- jednak jsme neobdrželi reportáže ze všech proběhnuvších akcí, ale ani by se nám sem toho už víc nevešlo. I tak je tohle číslo obsáhlejší, než bývá zvykem a leccos už jsme museli redukovat.

Pořád ještě se mi nepodařilo vybudit mladé pisatele z řad taneční složky – ale třeba budu v blízké budoucnosti mile překvapena. Nu což – zase nám chystají krásné a humorné programy na besedách či jinde, tak přimhuříme oko...(A my „starší a moudřejší“ toho zase máme víc co druhým předat, ne?...)

Hned na začátek se čtenářům omlouvám za chyby, které se nám díky časovému stresu a z toho plynoucího malého prostoru pro kontroly a opravy vloudily do minulého čísla. Jde především o chybný termín avíзованé besedy – v č. 86 jsme omylem uvedli 2 termíny besed v květnu. Kdo je ale věci znalý, pochopil a dovedl si, že ta druhá měla být červnová. V tomto čísle už je to tedy správně. Za změnu termínu dubnové besedy sice odpovědni nejsme, ale vezměte ji, prosím, též na vědomí.

Ostatní chybičky už byly jen nepodstatného, formálního (spíše grafického) rázu, ale nemusely by vznikat, kdybychom dostávali Vaše příspěvky včas, tj. do doby uzávěrky (u každého čísla je vzadu uvedena). Pak je fofr, kdy už nestíháme ani odeslat číslo k jazykové korekci (a musíme Jožkovi P. do řemesla fušovat sami), natož si pohrát s grafickou podobou.

Také by mně pomohlo, kdybyste u Vašich příspěvků vždy uvedli, kdy se popisovaná akce konala. Na všech jsem nebyla a někdy se termínu dost těžce dopátrávám (články řadím v časové posloupnosti).

Přesto věřím, že naše vzájemná spolupráce se bude nadále rozvíjet ke spokojenosti nás všech.

Na závěr Vám přeji krásné prožití Velikonoc a vůbec hodně jarní mízy a sluníčka po té dlouhé (zato konečně ladovské) zimě!

Jiřina Lacinová

Společenská kronika

Jubilanti - 2. čtvrtletí 2010

Květen :	Jiří Macháček	50
	Zdeněk Fajbus	70

Blahopřejeme!

*

Poděkování

Výbor SK vyslovuje srdečný dík všem, kdo se jakoukoliv formou podíleli na organizaci, přípravě i průběhu letošního 60. plesu SK v Brně.

*

Milí krúžkaři,
ráda bych touto cestou poděkovala těm z vás, kteří si i letos našli čas a prostředky, a svými dary přispěli do tradiční plesové tomboly. Byli to: Lucie D'Ambrosová, Pavla D'Ambrosová, Zdeňka

Bravenec, manželé Brešovi, Lad'a Bulíček, Martina Čížková, Josef Dokoupil, Jožka Donné, manželé Dostálovi, manželé Emerovi, Ujo Fajo, Martin Ficker, pan Filipenský, Štěpán Foral, Anna Formánková, Mirek Hebron, Jara Homola, Martin Horký, Jan Hořák, Jana Hůsková, Marie Charuzová, manželé Ivančicovi, Alena Janíková, Yvona Jánošíková, Ing. Kašník, manželé Klímovi, Eva Kolaříková, Roman Krejčí, Zdena Kristová, Jakub Kroulík, manželé Kroulíkovi, Tomáš Kubín, Jožka Kučera, Jiřina Lacinová, Vašek Linhart, Marcela Linhartová, manželé Macháčkovi, Jiřík Miloš, Jeník Moštěk, manželé Musilovi, Romana Ningerová, Vláďa Novotný, Bohunka Pavlíková, manželé Pazourkovi, Luďa Podhorányi, Milada Poláková, Jožka Pokorný, Rádio Proglas, Pavel Rampula, Žeňa Rosenbergová, Jiří Saul, Martina Skalská, Jan Stöhr, Zdeňa Šebesta, Ing. Šeleska, Blažena Šmídová, manželé Štempelovi, Karel Tůma, Iveta Turková, Lojza Vala, manželé Veselí, Rost'a Viktorin.

Vedle hmotných darů poskytli Bohunka Pavlíková, Vilma Fejfušová a Roman Krejčí obětavou a náročnou péčí spojenou s přípravou, hlídáním (což se bohužel na letošním plese ukázalo být obzvláště důležité) a rozdělováním 228 cen mezi šťastné výherce, za což jim všem patří velký dík.

Vaše krásné ceny potěšily nejen ty, kteří měli při volbě losů šťastnou ruku, ale jistě i každého, kdo si mezi všemi plesovými radovánkami našel chvíli a tombolu přišel alespoň prohlédnout. Díky vám všem.

Jana Lojková

*

Děkuji jménem Slováckého krúžku v Brně paní ing. Alence Bohunkové-Dufkové, bývalé dlouholeté aktivní člence taneční

skupiny, za věčný dar Krúžku. Jmenovaná zcela nezištně věnovala Krúžku svůj vlastní hornácký kroj + pár krojových doplňků.

Věřím a očekávám od nové uživatelky toho darovaného kroje, že se bude o něj starat se stejnou péčí jak jeho dosavadní majitelka. Otec dárkyně byl dlouholetým úspěšným jednatelem výboru Slováckého krúžku na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let minulého století. Její maminka ještě před krátkým časem byla stabilní členkou „súdné stolice“.

Ještě jednou paní ing. Alence Bohunkové-Dufkové děkuji.

Ujo Fajo, emeritní místostarosta SK

*

Různé (pozvánky, oznámení)

Dovolujeme si Vás pozvat na *KOŠT PÁLENEK*, který se uskuteční 14. 4. 2010 v rámci besedy u cimbálu Slováckého krúžku. Abychom mohli předvést co nejrozmanitější škálu pálenek, chtěli bychom Vás tímto požádat o aktivní účast na koštu příspěvím Vašimi vzorky pálenek.

Vzorek o objemu 0,5 litru musí být opatřen popiskem se jménem, druhem pálenky, místem a rokem sběru. Vzorky je možno odevzdat na nácvicích taneční složky

– pondělí a středa 19:30 – 21:30 v KD Charbulova 3 – nejpozději do 6. 4., dále na besedě Slováckého krúžku 15. 2. či 17. 3. nebo po domluvě na tel. čísle:

777 096 931 (Bc. Jiří Miloš) nebo

777 165 079 (Ing. Jiří Kroulík).

Mnohokrát děkujeme za Vaši přízeň a Vaše vzorky.

SK

*

Poslední *VÝVĚSNÍ SKŘÍŇKA* ve středu města byla na domě Joštova 7 do doby, kdy nový nájemce těchto prostor-KB-tuto možnost vyloučil.

Bylo podniknuto dosti úsilí o získání náhradního prostoru, ale bez úspěchu. Pochopením zástupců majitele uvedeného domu Joštova 7 bylo nám umožněno od prosince 2009 v jediné jejich vývěsce umístit aspoň informační kartičku velikosti plesové pozvánky o našich akcích. Skříňka je umístěna jako krajní hned vedle vjezdových vrat do budovy. Doufáme, že přispěje k lepší informovanosti krúžkařů a přátel, zvláště těch, kteří nemají přístup k webovým stránkám. Kromě loga Krúžku obsahují termíny nadcházejících akcí a zvláště aktuální změny.

Rostislav Viktorin

*

EXKURZE na moravsko-slovenské pomezí

Sobota 24. dubna 2010 :

(Pořádá Moravské zemské muzeum, vede: H. Beránková)
Program: Uherský Ostroh - Zemianské Podhradie - Javořina - Velká nad Veličkou - Hrubá Vrbka.

Odjezd z Brna 7:45 od Janáčkova divadla, návrat kolem 21:00. Cena: 400,- (doprava) + 25,- (odborný výklad), cca 1 euro na vstupné a nějaký obnos na občerstvení. S sebou stravu, dobrou obuv.

Přihlášky:

Dana Schnirchová, tel. 533 435 370, mobil 605 910 896

dschnirchova@mzm.cz

*

K inspiraci

Úcta k tradicím? (pohled zvenčí)

Ing. arch. Adéla Jeřábková

Zúčastnila jsem se jako host (sestra jedné z členek) některých zájezdů Slováckého krúžku, vesměs výborně připravených a velmi zajímavých. Z nich si pro dnešní zamyšlení vybírám předloňský zájezd na hody v Polešovicích. Proč právě ten? Pro milé překvapení, kolik se v jedné obci uchovává krojů, jak spontánně a nadšeně se velké množství občanů zúčastnilo dlouhatánského hodového průvodu – od starší generace až po mládež a mladé rodinky s batolátky (rovněž nastrojenými v krojích), i miminky v kočárcích, která měla aspoň vyšívanou dečku. Pro radost, s jakou předváděli příslušný ceremoniál i se starostou, a tančili v místní hospodě, pro rozkošné vystoupení dětí ze školky, půl roku nacvičované nadšenou paní učitelkou, či pro sbor starších tetiček, jež si humorně říkají Drmolice a vyzpěvují s nakažlivým potěšením.

Ale také pro tristní dojem z okolí této barvitě podívané. Začalo to jen neúmyslným rozhlédnutím, kdy oči sklouzly z účastníků krojovaného průvodu na nás – okolostojící čumily, šedý dav, navlečený v čemsi beztvarem. Bylo to, jako když náhle zhasne. Pohled pokračoval na okolní domy, na jejichž pozadí se vše dělo: samá podivná „vila“ nebo z chalup přestavěné domy- s očividnou snahou, aby se co nejméně podobaly venkovskému stavení. (Musím uznat, že Polešovice jsou obec, která ještě nedopadá nejhůř, alespoň z valné části je zachována urbanistická skladba i proporce některých domů. Ovšem snaha o to, aby domy vypadaly „moderně“ až „světově“ – jen ne proboha vesnický, a už vůbec ne starobyle, je i tu zjevná. A jsou

obce, které se už téměř celé proměnily v karikatury předměstských vilových čtvrtí.)

Vtírá se otázka: jak to, že lidé mají tak vřelý vztah k písňím, tancům, svátečním krojům (všední kroje k běžnému nošení již potkáme málokdy), ačkoliv jsou nepohodlné, velmi nákladné, a jejich údržba je náročná, nicméně stojí jim to za to. Čím to je, že tito lidé dokážou místo „požitků“ z telenovel a seriálů nebo počítačových her (v případě mládeže) několik měsíců nacvičovat muziku, zpěv a tanec, a přitom si *vůbec* neváží jiného kulturního dědictví, tj. tradiční architektury?

Jakožto architektka-památkářka jsem se ovšem často s tímto jevem setkávala, a potýkala se s nevážností až přímo nenávisť k tradičnímu stavitelství. V kontrastu s úctou až obětavou láskou k jiným druhům kulturního lidového projevu je to jev zarážející. Vždyť ty kroje už ani není před čím vyfotit!

Nejvíce markantní je tento fenomén právě (bohužel) na jižní Moravě. Přitom nejde o jev zcela všeobecný, neboť jsou i u nás regiony, kde je lidových stavebních památek ještě celá řada, a v běžném užívání. Samozřejmě – život na venkově se velmi změnil. Vesnice, tak jak jsme ji znali ještě v minulém století, prakticky neexistuje. Vesnické stavení mělo vždy více funkcí. Kromě obytné i hospodářskou a výrobní. Způsob hospodaření se pak promítal do celkové urbanistické koncepce obcí. Dnes zůstává jen funkce obytná, a současný venkovan, dříve prakticky soběstačný, je dnes závislým konzumentem. Obyvatel venkova dnes již nehospodaří (už to většinou neumí) a ani se mu nechce dít jako jeho předkové – viz osud mnoha statků a polností, vrácených v restitucích. Pokud se i věnovat zemědělství chce, neobejde se bez dotací. Četné stavby, dříve nezbytné, jsou dnes nepotřebné a není pro ně využití (stodoly, seníky, komory, sušárny, olejny, tírny lnu...). Mnoho jich tedy zmizelo v nenávratnu.

Pokud jde o samotné obytné budovy, život v nich se skutečně změnil. Samozřejmě nelze od občanů očekávat, že by se vrátili k životnímu stylu svých prarodičů. Zvýšily se nároky na komfort i náplň volného času, obyvatelé venkova jsou někde jinde zaměstnaní a většinou dojíždějí mimo vlastní obec, která jim již neposkytuje dostatek pracovních příležitostí. Přetržená kontinuita hospodaření (za války, a zejména při naplňování nesmyslného socialistického hesla o stírání rozdílu mezi městem a vesnicí) měla za následek ztrátu citu pro proporce i materiál, kdysi vycházející z místních podmínek. Tento neblahý vývoj se v současné době dovršuje globalizací a ztrátou národní identity. Developerské „projekty“, rozprodávání půdy (pole, rozsekaná na minimální parcelky a na nich nejráději samostatně stojící katalogové vilky) hrozí naprostou likvidací původní podoby venkovských sídel i samotných staveb. Způsob kobercové zástavby, importovaný z Ameriky (obrovské země s velkými prostorami), je pro malou zemi s hustým osídlením zcela nepřijatelný. Implantování nevhodných dispozic a tvarosloví, cizorodých materiálů (plastové výplně otvorů, asfaltolepenkové krytiny, betonové dlažby, siporexové či polystyrénové ozdobné prvky, oči trhající fasádní barvy, apod.) proměňuje naše kdysi malebné obce v chaotickou přehlídku bezradného nevkusu.

Přestože vývoj a pokrok jsou nezadržitelné, není skutečně nutná taková míra devastace.

Máme i dobré příklady ze zahraničí (např. Švýcarsko, Rakousko, Francie), kde jsou zajisté mnohem dál co do životní úrovně, ale přitom dokáží ochránit charakter svých obcí nejen legislativně, ale i díky uvědomělosti svých obyvatel. Tito mají sami dostatek hrdosti na své tradice, včetně stavebních.

Takže co s tím u nás můžeme dělat? Zaměřme se na region Moravského Slovácka. Členům Slováckého krúžku není potřeba vysvětlovat, kde se rozkládá oblast, dřívějšími etnografy nazývaná Moravské Slovensko, pro niž se nyní užívá ustáleného názvu Slovácko.

Rovněž její další dělení podle národopisných kritérií je dostatečně známé, nebude snad ale na škodu v příštím článku připomenout jejich stavební vývoj a charakteristiku lidových staveb.

Z laického pohledu zvenčí je Slovácko obecně vnímáno jako barvitý, veselý kraj plný vína, bodrých obyvatel, malebných krojů, písní a tanců, juchání a cifrování, vinobraní, hodů a podobných radováněk.

Ve skutečnosti málokterý kraj naší vlasti musel projít tak krutými dějinami jako toto území. Války, neustálé přepady a kruté nájezdy – Tatarů, Turků, bočkajovců, kuruců, dále požáry, plenění, loupení, zejména třicetiletá válka, způsobily zánik mnoha obcí a sídel, přinejmenším jejich znehodnocení. Proto zde téměř nelze najít starší objekty, jaké zůstaly jinde zachovány. (Tím spíše je třeba si vážít těch staveb, které pocházejí alespoň z 18. či 19. století. Mají pro naše kulturní sebeuvědomění určitě větší hodnotu než současné pokleslé produkty, vnucované lidem masivní reklamou v honbě za ziskem.)

Tento kraj jako zázrakem dokázal vždy znovu rozkvést v onu barevnou kytici, která nás stále okouzluje (a kdysi okouzila třeba i sochaře Rodina). Snad tedy přežije i tyto současné „nájezdy“. Dalo to přece tolik práce a úsilí, aby se země pokaždé vzpamatovala, lidská sídla i tradice se obnovily – nemůžeme připustit, abychom si je nyní zničili sami!

Vězme, že i v 21. století je možno respektovat kulturní dědictví, aniž by to bylo na úkor pokroku a životní úrovně (nikoho nechceme nutit, aby „žil ve skanzenu“ - jak nám památkářům někdy lidé podsouvají...).

K tomuto tématu několik námětů v příštím čísle...

*

Malovaný kraj

Miroslav Hebron

Úvodem dobrá zpráva, že v lednu vyšlo první číslo Malovaného kraje v tomto roce, což nasvědčuje tomu, že toto zajímavé periodikum bude vycházet i nadále.

Také tentokrát obsahuje MK řadu zajímavých článků. Milovníky historie jistě potěší nově zařazený cyklus článků „Hradiska jihovýchodní Moravy“ z nichž první seznamuje čtenáře s významným hradištěm Nové Hory u obce Věteřov na Kyjovsku („věteřovská kultura“ starší doby bronzové 1700 – 1500 př. n. l.). Autoři P. Dvořák a A. Matějčková.

O historii v minulosti těžce zkoušeného kraje Uherskobrodská a luhačovického Zálesí pojednává článek F. Jančaříka „Hrad Bánov“.

Peter Furták pokračuje v seriálu článků na téma „Šlechtické rody na veselském panství“. Tentokrát se zaměřuje na šlechtický rod Bilíků z Kornic, který pocházel ze Slezska a držel veselské panství od třicátých do osmdesátých let 16. století.

Problematicke výroby krojů na Slovácku se věnuje ve svém v pořadí již šestém článku Dr. R. Habartová. Představuje čtenářům osobu krojového krejčího Josefa Míška z Hluku, nositele tradice ruční výroby krojů a krojových součástí.

Akademického malíře Josefa Konečného ze Žarošic na Kyjovsku, jehož 100. výročí narození jsme si připomněli koncem loňského roku, přibližuje čtenářům ve svém článku Ilona Tunklová. Mistrova cesta k profesionální umělecké dráze byla velmi obtížná a vedla od vyučení malířem pokojů přes večerní kurzy kreslení až ke studiu na Akademii výtvarných umění v Praze. Loňská podzimní retrospektivní výstava v Hodoníně ukázala dílo tohoto autora v celé své šíři, včetně obrazů s náboženskou tematikou, které dříve nemohly být vystavovány.

Magdalena Múčková ve svém cyklu článků o cimbálových muzikách Slovácka tentokrát seznamuje čtenáře s cimbálovou muzikou Břeclavan, jejíž jméno je navždy spojeno s osobou jejího spoluzakladatele, primáše a uměleckého vedoucího, MUDr. Jožky Kobzíka. Ze „staré gardy“ už zbylo v muzice jen pár členů, většinu tvoří noví muzikanti. Nynější muzika Břeclavan navázala na tradici podlužácké muziky Kobzíkovy, čerpá ze sběrů Josefa Kobzíka st. a Ladislava Húsky, přičemž i nadále zůstává nedílnou součástí národopisného souboru, se kterým v r. 2009 oslavila 55. výročí.

*

Folklorní (i jiné) akce

Vánoce v Mělčanech (20.12.)

Božena Rosenbergová

Když píši toto malé zastavení, za okny venku už nádherně svítí sluníčko, sníh se kvapem rozpouští a mám takovou lehce povznášející náladu, vlastně obdobnou jako o Vánocích, svátcích klidu a míru, i když tehdy mi sníh zrovna chyběl. Ty letošní Vánoce nám daly opravdu „zabrat“. Nejdříve jsme řešili, jestli třetí neděle v prosinci před svátky je totožná s třetí nedělí adventní, a tedy kdy budeme vystupovat ve Znojmě. A to i díky některým z nás, kteří jsme neznabozi, mezi které se já počítám, kdy vlastně nám rozdíl

mezi těmito termíny vůbec není znám. Vše se kupodivu vyřešilo, snad ke spokojenosti všech.

Zato termín v Mělčanech byl znám od samého počátku a bez jediných komplikací, neboť už kvůli „Malé Hance“ a její pověstné pohostinnosti, kdy si nezadá ani její Jirka s výborným vínem, jsme prostě chtěli do Mělčan skoro všichni. A navíc, vždyť „Vánoce“, i když jsou to svátky náboženské, jaksi uznáváme všichni bez rozdílu, věřící i ateisté. Kdo by si nechal ujít tu nádhernou tradiční vánoční atmosféru. (A nakonec, vždyť i my všichni bychom uvítali i dnes znovuzrození Krista, který kritizoval bohaté, kupčení, oslovoval chudé, vlastně z dnešního hlediska politik, vynikající řečník a bojovník za práva lidu. Jen škoda, že si to křesťané pokazili křížáckými výpravami.)

Ale zpět k našemu vystoupení.

V Mělčanech při našem příjezdu už byl Kulturní dům a především Hanka s Jirkou připraveni. Mrzlo, jen praštelo, teploměr ukazoval okolo minus dvaceti, ale v kulturáku bylo příjemně. Na zahřátí nás čekal „svařák“, na děcka teplý čaj a vynikající buchtičky od Hanky. Od obíhání kulturáku před zahájením představení zvenčí se brzy upustilo, mnozí neměli krom letních krojů nic na sebe. A protože pár z nás, kteří vystupovali ve Znojmě, chybělo, přibyli zase jiní, tak se vše muselo „zgenerálkovat“. Představení pak dopadlo nad očekávání dobře ve velmi příjemné atmosféře několika občanů z Mělčan, rodičů vystupujících dětí a vlastních pokrevních řidičů. Při vystoupení jsme byli již jako tradičně opět v přesile. Organizátoři nám připravili na závěr chutný guláš s pivkem a naše muzika a tanečníci se odvdělili hrou, zpěvem a tancem při krátké besedě. Musím konstatovat, že především my účinkující jsme se cítili a bavili skvěle. Vždyť si naše vystoupení děláme vlastně především pro sebe. Jen koledy nám obvykle znějí v uších ještě pod stromečkem. Hanko a Jirko, díky. Zasluhou Bolka Lolka jsme se bez úrazu

a poměrně brzy vrátili zpět do Brna a zůstala nám už dnes jen hezká vzpomínka. Tak snad zase příště...

Silvestr 2009

Jiřina Lacinová

Poslední den letošního roku nesliboval příliš prostoru pro bujaré veselí – mlha s mrholením, šero, sychravo... Navzdory tomu většina z turisticky zaměřených členů krúžku nerezignovala a odhodlaně vykročila na tradiční završení krúžkařských aktivit. Ovšem především díky tomu, že bylo kam. Až dosud se hostitelé, z jejichž obydlí se někam vyráželo či naopak někam dospělo, střídali. Pak ale vloni vzniklo po Macháčkových jakési vakuum a hrozilo, že tradice bude přerušena. Situaci tehdy zachránili zase Macháčci akcí „kulový blesk“. Ta byla opět velkolepá, takže nikdo z letos dotazem oslovených neváhal přikývnout, když se nabízelo zopakovat ji tamtéž.

Trasa byla ovšem jiná než loni, především z důvodu nadbytku bláta na polních a lesních cestách. Nejeli jsme tedy vláčkem do Silůvek, nýbrž z Modřic busem do Syrovic a odtamtud dál pěšky po silnici do Mělčan. Už v tramvaji jsme se někteří sešli a museli jen obdivovat Fajův obětavý výtvar – praporec, inzerující naše záměry („Lenošit nás nebaví – k Macháčkům jdeme pro zdraví“) na pozadí Bayerovy kresby krojovaných tanečníků. Dlužno uznat, že to byl nápad, který nám vynesl udivené- ale možná i uznalé- pohledy osazenstva míjejících vozidel. Vypadali jsme totiž jako procesí, pokoušející se obměkčit zachmuřeného svatého Petra. Myslím, že velmi trefně atmosféru vystihl Kurt Barták na svém webovém Hlasateli, kdy náš pochod podbarvil písní burlaků „Ej, uchněm“ (doporučuji shlédnout, jakož i ostatní zde prezentované. A mimochodem- i Fajo vytvořil svůj pěkný kamerový záznam na CD.)

Cesta nebyla dlouhá díky nutnosti šlapat jen silnicí. To příliš nevyhovovalo spoluputujícím pejskům Ferdovi a Surikatě, ale co se dalo dělat. Vynahradila jim to pozornost celé naší 21-členné „smečky“. Já jsem zpočátku také litovala, protože chůze po silnici nepatří k mým oblíbeným, ale když jsem si jednou odskočila za keříček a vylezla se závažím pětikilové části pole na každé botě, sklonila jsem se před moudrostí pořadatelů.

Tekutý proviant, ať už horký či zahřívající až po požití, se tentokrát nijak zvlášť neuplatnil, teplo nám bylo docela i tak.

Posezení v pohostinném Macháčkově sklípku už se odvíjelo klasickým scénářem: hodování (úžasná valašská kyselica – s houbami a švestkami, které Hanka navařila jak pro regiment, sekaná a roláda, dodaná účastnicemi pochodu, vánoční cukroví, silvestrovské jednohubky) – a samozřejmě výborné Jirkovo víno, které teklo proudem, naštěstí jen do našich hrdel. Pepa semtam i zahrál, pozpívali jsme (Pepovi synci se sluchátky na uších se zjevně nudili – ale třeba časem budou také tatínka v objevení krás folklóru následovat...), popřáli si štěstí a zdraví v nadcházejícím roce.

Škoda, že téměř všichni se zvedli k odchodu poměrně brzy, ještě za světla. A po řadě let už skončila možnost pokračování slavní v klubu MmB na Křenové, což je opravdu škoda. Tak jsem šla s psincem domů a zalehla na kutě. Pokračovat koukáním na stupidní pořady v televizi by po takovém zážitku byl hřích. Ještě že díky špatnému počasí se o půlnoci venku tolik neřádilo.

Takže děkuji za všechny tam přítomné Hance a Jirkovi (a všem, kdo nějak přiložili ruku k dílu), a příště je snad někdo vystřídá – ať nás nemají na krku napořád!

*

Ples SK v Brně 2010

Milí přátelé krúžkaři,

na Váš ples se my " skalní" spoza Moravy vždycky těšíme a tentokrát jsme se i spolu s pražáky zúčastnili v sestavě cca 9:6. v Kongresovém sále už od 18 hod. k poslechu a tanci vyhrávala skvělá Dambořanka se svými zpěváky. To už se ale v jednotlivých částech scházeli početní krojovaní a plesoví návštěvníci.

60. ples Slováckého krúžku v Brně 6. 2. 2010 zahájil starosta Mirek Hebron uvítáním všech zúčastněných, a jeho "chasa" každého z krojovaných uhostila výborným vínkem.

Tentokrát bylo hodně krojovaných nejen tradičně se zúčastňujících částí brněnska (Líšeň), ale byli zastoupeni i Vlčnov (krásný starodávný kroj), Tasov, Březolupy, potom početná skupina ze Ždánic, ale taky Horácko, Strážnice, Hornácko, Kyjovsko atd. Po zahájení se už sál roztancoval, každý si, jak na Moravě říkáme, "protřepal faldy".

Hostem večera bylo Ždánicko, vystupoval jak Mužský sbor se svými nádhernými hlasy, tak ženský sbor, a taneční skupina předvedla hodové tance ze Ždánic za doprovodu CM. Jejich vystoupení bylo právem oceněno velkým potleskem.

Po tomto programu pokračovala volná zábava, Slovácké krúžky a další se přesunuli do dalšího tanečního sálu, kde CM Slov.krúžku Brno (primášoval Jožka Pokorný- byl v tak dobré kondici, že snad ani neměl přestávky). Parket byl zaplněný, tančily se sedlácké, skočné, danaje atd. a samozřejmě se zpívalo.

Zábava byla výborná, hodně přátel, pohoštění bylo jako na velkém rautu z nejlepších kulinářských kuchyněk. Asi něco po 2. hod. ranní jsme se my (teda bratislaváci) a taky i pražáci rozloučili a chystali na cestu zpět. To ale ples ještě zdaleka nekončil, Dambořanka vesele vyhrávala a sál plný plesajících hostů pokračoval ve víru tance.

Milí přátelé, vřelé díky za srdečné setkání, za Vaši pohostinnost, za rodinnou atmosféru, kterou tu vždy prožíváme - a jak se potom "těžce" loučíme.

Zdraví

*Jana Omelková
Slovácký krúžek Bratislava*

PS.

Jelikož Váš Krúžkozor vyjde do Velikonoc, využívám takto příležitost, abych Vám popřála veselé Velikonoční svátky, radostnou šlaháčku (šmigrust, oblievačku nebo šibačku), děvčicám hodně vody, ale především mnoho pozitivní energie a zdraví do dalších dnů.

(Pozn. redakce – ještě že u nás se ty holky vodou nepolévají...)

*

Za maškarami do Vortové (13.2.)

Jana Hůsková

Akci organizovala Zdena Kristová. Startovali jsme v osm od Grandu a už v Řečkovcích otevřel Mirek D. láhev müllerky, co voněla po kopřivách. Slivovice a čaj s rumem byly taktéž k dispozici, na chlad jsme připraveni vždy. Zdena obešla vůz s informačními lejstry a krabicí: „Jé... boží milosti!“ Tři zpěvulenky četly střídavě nahlas, co nás čeká a proč je vše právě tak, jak uvidíme. Cestou jsme minuli několik staveb J. B. Santiniho, i věž kostela na Zelené hoře se mihla mezi domy. Ne že by byl špatný výhled do zasněženého kraje,

ale nemohli jsme přijít na to, proč jel Bolek přes Vysočinu. „Aby už masky nebyly na obědě...!“ Zbytečný strach. V 10,20 nás uvítala nádherně bílá dědina. Nikde ani prášku (ale na silnici taktéž, žádná sůl, ba ani šterk!). Honem ven, maškary právě zahruly u hospody do kopce.

Nám k zapamatování a pro poučení ostatních něco internetových údajů: „Ať už tomu říkáme masopust, fašank, vostatky nebo karneval, jde stále o totéž: naposledy si pořádně užít jídla i zábavy. Údobí od Tří králů do Popeleční středy bylo časem zabijaček. Popeleční středou začínal 40-ti denní půst před Velikonocemi. Právě proto bývalo vyvrcholením masopustu úterý. Dnes se vlivem zaměstnanosti lidí oslavy přesunuly na dny pracovního volna, tedy na předcházející sobotu. Protože datum Velikonoc je pohyblivé, je pohyblivým „svátkem“ i masopust.

Nejen na Slovácku, také na několika místech v Čechách se dodnes zachovává stará lidová tradice obcházení masopustního průvodu maškar. Je tomu tak i ve Vortové. Tato obec se nalézá 8 km na jih od Hlinska v Čechách. Leží v malebném údolí vortovského potoka, obklopena ze všech stran hlubokými lesy, v nadmořské výšce 612 metrů. Patří k ní též osada Lhoty. Nejstarší zprávy uvádějí: když husité v roce 1421 vypálili klášter v Podlažicích, jeden z mnichů uprchl do lesů na okraji panství a posléze tam založil osadu zvanou Ortova. V 15. století

se uvádí ve Vortové jen rychta a mlýn, ale už v 16. století zde pracovala skelná huť. Tradiční obživou místních obyvatel bylo pěstování, zpracování a prodej lnu, tj. předení, tkalcování a plátenictví. Na přelomu 19. a 20. století se ve Vortové vyráběl po domácku plyš a samet. Byla zde zavedena i výroba vlasových sítěk a koberců.

Vortováci slaví vostatky. Používají výzdobu masek, která se zachovala v podobě ze začátku minulého století. Svědčí o tom také fakt, že se tu strojí pouze muži, a to i do masky zvané Žena.

Celá maškara se dělí na maškaru "červenou" a "černou". Červenou maškaru tvoří dva červení a dva modří "turci", "laufr" také nazývaný "strakatý", "žena" a "kobyly". Všechny tyto masky mají v průvodu svůj důvod.

Za Turky chodí mladí a svobodní mládenci. Strakatý se ženou první oslovují obyvatele každého domu. Celý průvod vede Kobyla.

Černá maškara se skládá z "kominíků", "rasů", "židů" a "slaměných." Kominíci si hledí komínů a také všech přihlížejících. Rasové každého vyšetří a stanoví diagnózu. Židi s každým obchodují.

Každá maska má na vostatky určitou roli a své místo v řazení průvodu: kobyla průvod vede a ras ji ze zadu popohání, za nimi jdou strakatý se ženou a turci, poté následují kominíci, slamění a židi, všichni doprovázeni říznou dechovkou.

Po provedení obřadu žádosti o povolení u starosty obce se průvod maškar vydá na obchůzku všech stavení ve vesnici. U každého domu požádá strakatý se ženou pána nebo paní domu o dovození pro maškaru tento dům navštívit, zároveň se optají kolik a jaké písničky chtějí domácí zahrát. Muzika hraje, turci tančí a ostatní maškary si rozeberou obyvatele domu a ostatní přihlížející a dají se "do práce".

Rasové nabízejí kobytku hospodáři "do tahu i do chovu" a ptají se po zdravotním stavu všech hospodářských zvířat. Dnes, kdy

je dobytka málo, často dojde na zdravotní prohlídky samotných obyvatel domu.

Kominíci si hledí vymetání kamen a komínů hospodyňkám, ale především mají za úkol každého, kdo se jen připlete, máznout pro štěstí na tvář mazadlem připraveným z vymetených sazí. V tomto zkrášlování přihlížejících jim pomáhají kobyly a slamění. Slaměný má na vostatky ještě daleko důležitější poslání; podle mytologie plodnosti si každá hospodyně utrhla ze slaměného stýblo slámy pro dobré vyvedení hus. Jí samotné přispělo k utužení zdraví a plodnosti pořádné vyválení se se slaměným, nejlépe v závěji sněhu.

A nakonec židi, ti mají za úkol obchodovat. Nabízejí služby jako stříhání a holení, také mají na prodej různé potřebné i nepotřebné zboží. Za všechnu "práci" je celá maškara od hospodáře obdarována malou finanční částkou, ale hlavně pohoštěním skládajícím se především z tradičních koblih a sklenky alkoholu. Takto obejde maškara za zvuku muziky a všeobecného veselí celou obec.

Navečer se celá maškara sejde v hospodě k provedení obřadu porážení kobyly. Ras přečte nad kobyloou rozsudek za domnělé i skutečné hříchy, kobyloou odsoudí a sdělí přítomným, jak bude naloženo s údy a částmi jejího trupu. Po porážení kobyly celá maškara sejme čepice a utvoří kolem kobyly kruh, muzika hraje pohřební píseň. Za chvíli zahraje muzika opět vesele "Kobylyka malá...", kobyly je vzkříšena sklenkou alkoholu a tím končí masopustní obchůzka. Večer se sejdou téměř všichni obyvatelé obce i mnoho přespolních na maškarním plese při řízné dechovce. A opět se traduje, že kdo bude u muziky vysoko vyskakovat, tomu vyroste největší voves a bude mít velkou úrodu. Dříve, když se vostatky odehrávaly v úterý, musela muzika skončit přesně o půlnoci, protože popeleční středa byla již začátkem půstu. Dnes se vostatkové veselí beztrestně protáhne ze sobotního večera až do nedělních ranních hodin.“

Byla to paráda. Opravdu se u každého domu tancovalo a pro maškary bylo nachystáno! Někteří z nás taky nepřišli zkrátka.

„Kobyly“ práskaly bičem, „rasové“ vymetli komín i Jírce a „kominíci i slamění“ váleli ženské ve sněhu (ty se nemají bránit, je to kvůli omlazení). Schytala jsem hned dva. Prachová peřina na zemi netlačila, ale navlhly mi kalhoty... Dva „židáci“ složili na zem klučinu tak pětiletého, který je pořád tahal za šosy. Ve chvíli měl černý celý obličej, nejen šmouhu na tváři.

Diváků neubývalo, ale zmalovaný už byl kdekdo, další blbnutí nás míjelo. Fotografové měli plné ruce práce. Nejen oni: Blaža shodila slaměňáka do závěje! Zima nás netrápila, jen pro jistotu jsme si dali slivovici z Klobouk od Míry K. Část lidu šla s maškarami na kopec do Lhoty, jiní zapadli do hospody. Šla jsem courat po dědině, jejíž obyvatelé se právem mohou zvat zapadlými vlastenci. „Nahoře“ letos sněhem nešetřili. Ve 12,15 Bolek nastartoval a odjeli jsme do Hlinska.

Znovu pár slov od odborníků: „**Betlém Hlinsko** je soubor lidových staveb v centru města Hlinska, asi 30 km od Pardubic. Domečky jsou dřevěné i zděné a postavili je drobní řemeslníci během 18 století. Jde o jedinečný soubor rekonstruovaných původních staveb. Najdeme zde prodejnu upomínkových předmětů, restauraci nebo venkovní podium pro pořádání kulturních akcí. V roce 1995 byl Betlém Hlinsko vyhlášen památkovou rezervací lidové architektury.“

Podle domluvy nás čekala šikovná průvodkyně. Prohlédli jsme několik chalup a chaloupek, vyslechli povídání o jejich obyvatelích a řemeslech. Je s podivem, jak v maličké světnici dokázalo žít třeba 10 – 12 lidí. Venku bylo krásně nasněženo, rampouchy, čepice na sloupcích v plotě... jak z Ladových obrázků. Méně romanticky působil Roman rozplácly v závěji. Štědře naléval bílé nám i sobě a teď šel k zemi (musím spravedlivě dodat, že v rámci fotozáběrů!).

Ve stylové restauraci U Huberta jsme poobědvali a po třetí hodině svištíme dolů do města. Paní kurátorka musela čekat, zpozdi-li jsme se asi o půl hodiny. 28 účastníků výpravy proběhlo galerií (i v té rychlosti bych si tu vybrala!) a poté zamířilo naproti do budovy Muzea.

Naposledy trochu internetového vzdělávání:

Stálé expozice galerie v Hlinsku:

„V roce 2004 došlo k reinstalaci Pamětní síně hlineckého rodáka, sochaře Karla Lidického, trvajících bez větších změn od roku 1982. V expozici je reprezentativní soubor Lidického plastik vhodně skloubený s tvorbou malířů Hlinecka. Nechybí obrazy od Oldřicha Blažička, Františka Kavána, Gustava Macouna, Ludvíka Kuby, Karla Beneše, Rudolfa Hanycha, Jaroslava Sodomky, Jaroslava Polanského, Karla Wagnera, Jaromíra Trojana, Bohumíra Komínka, Jiřího Zemana, Jiřího Vaňka a Miroslavy Zychové. V letních měsících, po dobu konání Výtvarného Hlinecka, nabízí stálá expozice galerie své prostory k pořádání autorských a tématických výstav výtvarného umění.“

„**Hlinecké muzeum** vzniklo r. 1874 a patří k nejstarším v Čechách, sběrným programem jako první okresní muzeum. První úvahy o založení samostatné obrazové galerie se objevily v roce 1960. Bylo předloženo několik návrhů. Ani jeden nebyl přijat. Po skončení prvního ročníku Výtvarného Hlinecka hlinecký rodák, akademický sochař Karel Lidický muzeu daroval sádrovou plastiku Mistra Jana Husa do nově zbudované galerie. Muzejní galerie byla

zpřístupněna 1. října 1960. Městské muzeum a galerie ve spolupráci s Národní galerií v Praze v letních měsících pořádá pravidelné výstavy s názvem Výtvarné Hlinecko.

Textilní expozice: textilní výroba má na Hlinecku velkou tradici. Odedávna zde byla rozšířena výroba plátna spojená s pěstováním lnu. Samostatný kraj se na Hlinecku nevytvořil, ale mezi krajové zvláštnosti patřil kanafas. K nejzajímavějším součástem obleku patřily bílé vyšíváné uzlíčkové čepce, barevné vlněné šátky či plachetky a žinylkové šály. Nejnádhernejším a nejtypičtějším kusem mužského kroje byly dlouhé bílé vyšíváné kožichy, chlouba kraje. Samostatnou součást této expozice tvoří starobylá technika tisku - modrotisk, žinylková výroba, zpracování vlasů a výroba hřebenů.

Národopisná expozice ukazuje život venkovského lidu a prostředí, ve kterém žil. Jako protiklad slouží zařízený měšťanský či pánský pokoj.

Zaniklá řemesla: k nejstarším na Hlinecku patří hrnčířství. Bohatá ložiska kvalitního jílu poskytovala hrnčířům výbornou surovinu. Hrnčíři byli sdruženi v samostatný cech a řídili se přípisem majestátu z roku 1488. K nejpůvabnějším exponátům muzea bezpochyby patří výrobky skelných hutí. Sklářství na Vysočině vyrůstalo z dostatku dřeva, vodní energie a levné pracovní síly. Početně jsou nejvíce zastoupeny výrobky Mílovské skelné huti a Mariánské skelné huti u Herálce. Rozvinutá výroba dřevěného nářadí vytvářela optimální podmínky pro vznik hračkářství. Na konci 19.

století se střediskovými obcemi výroby hraček staly Krouna a Dědová. V další části expozice nechybí výrobky současných hračkářů, zvláště z dílny Bukáčkových z Krouny, kteří navazují na tradiční výrobu hraček. Expozice je doplněna výrobky železných hutí a sirkáren a ukázkami tvorby řezbářské dovednosti našich předků.“

Bylo na co koukat. Ukázky tkaných kobereců braly dech: jak někdo může spočítat, kolik nití kam patří, aby vznikly podobné vzory? „Dnes už to nikdo neumí a na učení nejsou peníze,“ řekla posmutněle paní kurátorka. Velká škoda. Něco po čtvrté se s díky loučíme.

Za vozem jsme museli přes kus města, potom míříme bez průtahů domů. Znovu krásnou Vysočinou. Tah na Svitavy by byl rychlejší, ale zdaleka ne tak pěkný. Kolem Nového Města znalci komentovali záchytné body: hospody, které navštěvují při pobytu na Třech Studních. Hanka D. „málem dostala, že nedokáže nalévat potmě“ a trošku se zpívalo. První výsadek byl proveden u Semilassa, další na Antonínské a zbytek dojel ke Grandu něco před sedmou. Na košť slivovice souboru Lučina nikdo nejel, i když pár jedinců tím vyhrožovalo. Domů jsem dovezla „černé tváře“ a krémem umyla směs sazí a oleje. Kdo to zkusil studenou vodou, byl akorát zašmudlaný.

Závěrem lze říci: „Zdeno, díky moc a moc. Bylo to krásné a příště zas!“

Fota dodala: autorka článku

*

Masopustní střípky, aneb fašank po brněnsku

Mirek Dostál

V masopustní úterý letošního roku se v Brně pořádala nebývalá akce pod záštitou brněnského primátora a několika veřejnoprávních organizací. Akci pod názvem „Celobrněnský fašank“ organizoval brněnský soubor Šafrán a účastnily se jí nejen další brněnské soubory, např. Májek, Ondráš, či Valášek, ale také hosté z Podluží. Svojí účastí akci podpořil i náš Krúžek. Toho, že soubory mají ve svém jevištním repertoáru různá provedení fašankových obchůzek, či sami předvádějí fašankové zvyklosti na svých besedách a akcích, organizátoři akce využili a uspořádali předvedení fašankových obchůzek v jejich přirozenější podobě, tj. s návštěvami hostitelských domů na domluvených místech v Brně. S množstvím vypitých pohárků slivovice se z počáteční organizované strojenosti stále více vyvíjely volné obchůzky připomínající svůj folklórní základ.

Slovácký krúžek v Brně, respektive jeho mužský sbor, nacvičil a úspěšně předvedl straňanskou fašankovou obchůzku s mečovým tancem „Pod šable“. Pět mužů ozbrojených dřevěnými šablami vedl gazda v podání J. Homoly a tón udával harmonikář Standa Kříž.

Foto: MVDr. L. Bulíček- Slovácký krúžek při obchůzce v Brně

Fašančáry doplnila taneční skupina o masku koně. Specifikum, které odlišovalo naše hochy od ostatních účinkujících souborů, byly nespoutané přesuny plné bohatýrsky zazpívaných písní, muzikantský doprovod v podání jediné harmoniky a výrazný artefakt – pořádný kus špeku a uvázané klobásky na ostrém „palaši“ důstojně vypadajícího gazdy. Není divu, že naše fašančáry doprovázel početný zástup přihlížejících Brňanů.

Já osobně považuji celou akci za zdařilou, a to i přes fakt, že řada účinkujících hledala ve své účasti především příležitost pro získání pomyslných bodů na pomyslném brněnském kulturním nebi. O to více mi byl sympatický ryze folklórní přístup naší skupiny fašančárů.

*

Vinařovo okénko

Stále je co dělat

Mirek Dostál

Pro většinu lidí je zima dobou plesů, zimních radovánek, nebo dobou odpočívání, protože když venku mrzne a je po kolena sněhu, nedá se stejně nic pořádného dělat. Není tomu tak u vinařů. Laik by si mohl myslet, že uložením vín do sudů, popřípadě jejich vyčištěním práce pro vinaře končí, a že vinaři začnou něco dělat někdy na jaře, až vyjde sluníčko. Tak to je, vážení, omyl. Pokud se z nějakých důvodů neprovádějí práce na vinici, je stále plno neodkladných činností ve sklepě.

Vína v zimním období dozrávají, je potřeba je stáčet, udržovat v optimálním stavu, pravidelně kontrolovat, dosiřovat, čířit, či vymrazovat. Všem těmto úkonům, které se sice zdají být jednoduché, ale vyžadují řadu znalostí a zkušeností, říkají

vinaři školení vína. Tak jako učitel školí žáky, tak i školení vín je činnost, která z mladých, sice nadějných, ale ještě nedozrálých vín, udělá vína hotová, stabilní a harmonicky sladěná. Na vinici řada vinařů využívá slunné zimní dny k provádění zimního řezu, protože vinice jsou nerozblácené a dobře přístupné. Já sám však preferuji provádět zimní řez až mnohem později, protože v okrajových oblastech je větší nebezpečí vymrznutí hlav nebo napadení řezů virovými onemocněními. Kdo má však velké rozměry vinic, tomu z časového hlediska nezbývá nic jiného, než provést řez již v únoru.

Už před nástupem jara a také v jeho průběhu se pořádá řada výstav vín pod záštitou různých organizací. Řekl bych, že se místní nebo oblastní výstavy vín staly v posledních letech jakousi obdobou lidové zábavy a doplňují folklorní bohatost našich končin o fenomén, který svým rozsahem a rozmanitostí nemá jinde obdoby. Před vlastní výstavou většinou proběhne degustace vín s ohodnocením odbornými nebo laickými komisemi. Nebudu čtenáře zatěžovat podrobnostmi jednotlivých způsobů hodnocení kvality vín, ale přesto bych rád alespoň v jednoduchosti shrnul ty nejpodstatnější a pro laika důležité ukazatele, které mohou pomoci při koštu vystavených vín. V našich končinách jsou vína hodnocena ve dvou bodovacích soustavách: starší, ale zejména na menších vesnických bodovačkách

stále oblíbené dvacítkové bodovací soustavě, a novější sto-bodové stupnici, která koresponduje s celosvětově uznávaným standardem.

U dvacítkové bodovací soustavy se na vínech hodnotí vzhled 0-2 body, barva 0-2 body, vůně 0-4 body, chuť a celkový dojem hodnotou 0-2 bodů. Jakousi pomyslnou hranicí mezi průměrnými a výbornými víny je 18,5 bodů. Vína pod 18,0 bodů mají nějakou vadu a vína s bodovým ohodnocením 19,0 a výše jsou již vína excelentních kvalit. Protože však je hodnocení vín do značné míry subjektivní, můžeme nalézt výborná vína i s hodnocením pod 18,5 bodů.

Při koštu vín ohodnocených ve 100-bodové stupnici je hodnocení posunuto do podrobnějších ukazatelů. Jsou to vzhled s kritérii čirosti a barvy, dále vůně, kde se hodnotí samostatně její intenzita, čistota a harmonie, nakonec chuť hodnocená opět intenzitou, čistotou a harmonií s doplněním o ukazatel trvání dojmu. Celé hodnocení je doplněno o kolonku celkového dojmu vína. Orientační kvalitativní rozdělení vín je možné shrnout asi takto: vína pod 70 bodů jsou vína vykazující vadu nebo vína s nedostatky, mezi 70 až 80 body nalezneme vína průměrná, nad 80 bodů jsou již vína výborná, a pokud objevíme víno nad 90 bodů, máme naději, že pijeme víno excelentní. I zde však platí, že hodnocení vín je záležitost subjektivní.

Přeji všem, aby se na výstavách vín setkávali pouze s těmi víny, která jsou nejenom dobře obodovaná, ale jsou také skutečně dobrá, která nám přinesou potěšení a radost. Po takových vínech máme chuť si zanotovat: „Keby nám to vínečko umreuo, mnoho by nás sirotkú po sobě nechauo.....“. Proto pijme a zpívejme, ať nám neumře ani víno, ani písnička.

Přiložené foto: autor článku

*

Receptář

Jako vzpomínku na uplynulý fašank nám *Blaženka Šmídová* poskytla svůj rodinný recept na **BOŽÍ MILOSTI**:

250 g hl. mouky, 20 dkg másla, 20 dkg ml. cukru, 2 žloutky, 4 lžíce bílého vína, 4 lžíce sladké smetany, špetka soli.

Vše se smíchá a dobře se vyhněte do těsta, ½ hod. se nechá přikryté v teple odležet, vyválí se do tenké placky (2-3 mm), rádýlkem se vykrajují obdélničky, do každého udělat ještě po dvou nehlubokých rýhách. Dává se smažit do rozpáleného 100% tuku do jemně růžové barvy. Teplé se obalí ve vanilkovém cukru.

*

A ať nevězíme pořád v těch sladkostech (s přicházejícím jarem je potřeba dát se do hubnutí – že, dámy?) a v minulosti, tak něco k blížícím se Velikonocům:

VELIKONOČNÍ NÁDIVKA (v některých oblastech též zvaná „hlavička“) -tu jsem někde vyhrabala já (JL) a už několik let provozuji k potěše celé své rodiny:

Na středně velkou zapékačskou misku potřebujeme 500 g masa (uzené, vařené), 5 vajec, ½ l mléka, 5 rohlíčků, nasekané mladé kopřivy (já doporučuji co nejvíc), česnek, může se přidat mleté nové koření a pepř. Zalijeme vývarem z masa s přidáním trochy krupice a droždí. Rozhňácáme, dáme do misky a zapékáme do růžova. Jí se teplé i studené.

*

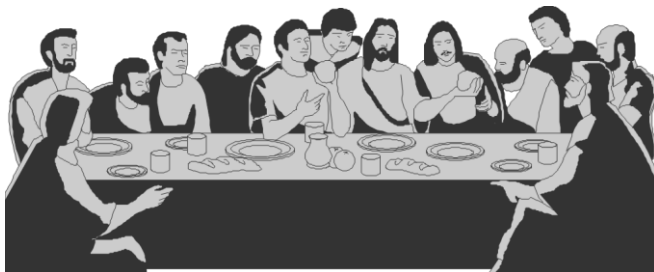
A navrch přidám tip na **JARNÍ POLÉVKU:**

Potřebujeme-1,5 l vody, 2-3 hrsti čerstvých bylinek (kopřivy, popence břechťanovité, fialky, sedmikrásky, řebříček, pampelišky), pórek, česnekovou nať, 30 g másla na dušení bylinek, 30 g másla na osmažení žemle, 40 g másla na jíšku, 2 lžíce hl. mouky, 2 lžíce sl. smetany, 1 žloutek, špetku muškátového květu nebo oříšku, sůl. Postup - lístky bylinek opereme, rozkrájíme nadrobno a krátce podusíme na másle. Zalijeme slanou vařící vodou a povaříme asi 20 min. Polévku zahustíme světlou jíškou a povaříme ještě 10 min. Nakonec přidáme žloutek, rozšlehaný se smetanou a muškátovým květem. Polévku podáváme s osmaženými žemlovými kostičkami a ozdobíme celými kvítky sedmikrásek.

*

A dobrou chuť!

*Přejeme poklidné a naplněné prožití
velikonočních svátků*

Na tomto čísle se podíleli: J. Lacinová, M. Dostál, R. Krejčí, autoři příspěvků.

Redakce si vyhrazuje právo redakčních úprav zveřejňovaných příspěvků.

Redakční uzávěrka příštího čísla je 1. 6. 2010.

Příspěvky zasílejte na adresu jir.lacinova@seznam.cz

Fotky zasílejte na adresu: dostal.mirda@seznam.cz

Krúžkozor vydává Slovácký krúžek v Brně za podpory Statutárního města Brna. Vychází 4x ročně nákladem 160 kusů.

Je též publikován na www.kruzek.cz.

Odpovědný redaktor: Jiřina Lacinová.

Autor obálky: Jaroslav Homola.

